


Розробники:

1. Максименко Анатолій Іванович – старший викладач кафедри хореографії та музичного мистецтва.
2. Ткаченко Ірина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії та музичного мистецтва.
3. Омеляненко Катерина Анатоліївна - викладач кафедри хореографії та музичного мистецтва.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хореографії та музичного мистецтва.

Протокол № 8 від 29 червня 2023 р.

Завідувач кафедри

доктор педагогічних наук, професор  Ольга ЄРЕМЕНКО

1. Мета і завдання практики

Метою практики є: формування у здобувачів системних знань і компетенцій у питаннях набуття досвіду науково-дослідної, теоретичної та балетмейстерської роботи; формування індивідуального науково-творчого стилю балетмейстерсько-постановочної діяльності, потреби в самоосвіті; удосконалення професійного, виконавського та педагогічного спілкування з учасниками колективу та здобувачами щодо постановки хореографічного твору; формування вмій щодо упорядкування фактів, класифікації та висновків у процесі науково-дослідної роботи; формування особливості авторського творчого мислення у створенні хореографічної композиції, сюїти, вистави та їх теоретичної основи. Завданнями практики є:

- перевірка професійної готовності майбутнього фахівця до науково-дослідної роботи;
- здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії;
- вміння організовувати колективну діяльність задля реалізації творчих планів;
- застосовувати новітні методики та технології для втілення творчих проєктів;
- креативно підходити до обрання та втілення теми хореографічної постановки, її реалізації та теоретичного обґрунтування;
- удосконалення науково-дослідної діяльності майбутнього фахівця;
- вміння презентувати авторські творчі та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології;
- реалізовувати балетмейстерський твір-від задуму до сценічного втілення.

Засвоєння програмного матеріалу «Виробничої (хореографічної) практики за фахом забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія»: **ЗК-1.** Здатність навчатися та самонавчатися. **ЗК-2.** Здатність генерувати нові ідеї, креативність. **ЗК-4.** Здатність застосовувати знання на практиці. **ЗК-5.** Здатність працювати в команді. **ЗК-6.** Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, усвідомлювати соціальну значущість майбутньої професії. **ЗК-7.** Здатність до абстрактного мислення в процесі науково-дослідницької діяльності в сфері хореографічного мистецтва. **ЗК-10.** Здатність до розроблення та управління проєктами. **ЗК-11.** Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності. **ФК-1.** Здатність до управлінської діяльності на рівні навчального хореографічного колективу (ансамблю танцю), академічної групи, кафедри з дотриманням принципів корпоративної культури. **ФК-2.** Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів хореографічного процесу. **ФК-6.** Здатність до балетмейстерської та репетиторської діяльності в аматорських та професійних танцювальних колективах. **ФК-9.** Здатність підготувати хореографічний етюд, композицію; здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах. **ФК-10.** Володіння методами роботи над творами різної форми, жанру, стилю хореографічного мистецтва. **ФК-12.** Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.

Опанування дисципліни забезпечує вміння застосовувати набуті знання, вміння та навички в практичній професійній діяльності.

<p>Знання: основних стилів хореографічного мистецтва. Уміння: систематизувати та узагальнювати інформацію, задля розв'язання складних завдань. Комунікація: донесення до фахівців і нефахівців інформації щодо тенденцій розвитку, стильових напрямків хореографічного мистецтва.</p>	<p>ПР08</p>	<p>Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.</p>
<p>Знання: основних термінів класичного танцю. Уміння: запроваджувати здобуті знання на практиці. Комунікація: здатність ефективно використовувати комунікаційну стратегію.</p>	<p>ПР09</p>	<p>Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p>
<p>Знання: світоглядно-хореографічних ідей минулого та сучасності. Уміння: збирати та інтерпретувати дані задля втілення власної професійної діяльності. Комунікація: взаємодія між учасниками освітнього процесу.</p>	<p>ПР10</p>	<p>Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності</p>
<p>Знання: вітчизняної та зарубіжної спадщини класичного танцю. Уміння: запроваджувати здобуті знання на практиці. Комунікація: здатність ефективно використовувати комунікаційну стратегію.</p>	<p>ПР13</p>	<p>Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.</p>
<p>Знання: традиційних та інноваційних методик проведення заняття з класичного танцю. Уміння: систематизувати та узагальнювати інформацію, задля втілення в освітній процес. Комунікація: двостороння взаємодія між викладачем, хореографом-постановником та учасниками освітнього процесу.</p>	<p>ПР15</p>	<p>Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.</p>
<p>Знання: програмного матеріалу курсу. Уміння: створювати методичне забезпечення курсу. Комунікація: здатність ефективно використовувати комунікаційну стратегію.</p>	<p>ПР17</p>	<p>Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.</p>
<p>Знання: основних рухів та вправ задля втілення хореографічного образу. Уміння: застосовувати набуті знання та навички в практичній діяльності.</p>	<p>ПР19</p>	<p>Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.</p>

Комунікація: взаємодія викладача, концертмейстера. студентів.		
Знання: актуальних проблем класичного танцю. Уміння: креативно використовувати набуті вміння й навички задля винайдення власного хореографічного стилю. Комунікація: здатність ефективно використовувати комунікаційну стратегію, забезпечувати позитивну творчу атмосферу.	ПР21	Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

2. Тематичний план проходження практики

Виконання програми здійснюється згідно із завданнями, що розподіляються за розділами і темами практики. Під час проходження виробничої практики здобувачі повинні виконувати поставлені програмою завдання.

№ з/п	Програма практики	Кількість годин
<i>Загальна кількість кредитів ЕКТС –12</i>		
	Розділ 1. Обґрунтування науково-теоретичної частини хореографічного твору. 1.1. Творчий задум. 1.2. Сюжет хореографічного твору.. 1.3. Ідейно-тематичний аналіз хореографічної композиції.	4 кредити ЕКТС
	Разом:	120
	Розділ 2. Опис кваліфікаційної роботи – творчого проєкту. 2.1 .Методико-теоретичні засади створення кваліфікаційної роботи. 2.2.Історичні, наукові, культурологічні, мистецтвознавчі, фахові складові кваліфікаційної роботи .	4 кредити ЕКТС
	Разом:	120
	Розділ 3.Сценарно-композиційний план постановки творчого проєкту. 3.1. Програма хореографічної постановки. 3.2. Сценарний план хореографічної композиції, сюїти, вистави, 3.3. Презентація творчого проєкту.	4 кредити ЕКТС
	Разом:	120
	Всього	360

Розділ 1. Обґрунтування науково-теоретичної частини хореографічного твору

1.1. Творчий задум.

Задум твору – складний творчий акт, що виникає внаслідок глибокого та всебічного вивчення матеріалу (історичної дійсності, соціальних конфліктів епохи, життєвих ситуацій тощо). Вивчення літературних, іконографічних й інших матеріалів, що належать до часу та місця дії хореографічної сцени, сюїти.

Головним завданням постановника є збереження єдності художнього задуму, взаємозв'язок музики та хореографічної драматургії, відповідність сценічної дії та музики, втілення в лексиці, малюнках емоційності, динамічному розвитку музичної драматургії. Здобувач повинен обґрунтувати своє бачення хореографічної композиції, сюїти, вистави, постановку якої він здійснив.

1.2. Сюжет хореографічного твору.

Здобувач працює над сюжетною основою твору. Сюжет – короткий зміст постановки. Досконало підходить до побудови сюжету, використовуючи закони драматургічної побудови твору, зосереджуючи увагу на дії, місці події, характерах, образах.

1.3. Ідейно-тематичний аналіз хореографічної композиції.

Відповідно до змісту хореографічної постановки визначається: тема, ідея, жанр, вид, форма твору. Драматургічна побудова твору – це: експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка.

Розділ 2. Опис кваліфікаційної роботи – творчого проєкту (наукова складова)

2.1. Методико-теоретичні засади створення кваліфікаційної роботи.

Розглядається науково-дослідницька складова творчого проєкту. Визначаються актуальність, методи, завдання, предмет, об'єкт, наукова новизна, теоретично-практичні аспекти втілення задуму, практичне значення

2.2. Історичні, наукові, культурологічні, мистецтвознавчі, фахові складові кваліфікаційної роботи.

Розглядаються й опрацьовуються матеріали істориків, культурологів, мистецтвознавців, хореографів і балетмейстерів, які висвітлювали питання або тему, що дотична до теми кваліфікаційної роботи здобувача. Опрацьовуються літературні та інтернет ресурси. Створюється джерельна база кваліфікаційної роботи. Розглядається публікація здобувача за темою творчого проєкту.

Розділ 3 Сценарно-композиційний план постановки – творчого проєкту

3.1. Програма хореографічної постановки.

Робота над створенням програми хореографічної постановки та її описом. Розробляються художньо-аналітичні основи творчого задуму хореографічної постановки (сюїти, вистави). Створюється обґрунтування вибору теми.

Розгорнуте лібрето (сюжет). Ідейно-тематичний аналіз хореографічного твору.

3.2. Сценарний план хореографічної композиції, сюїти, вистави.

Розробляються шляхи та методи реалізації творчого задуму. Сценарно-композиційний план хореографічної композиції, сюїти або вистави. Чітко та послідовно (відповідно до драматургічної побудови постановки) здійснюється опис дії, композиційних перебудов, рухів, характерів, образів, тривалість дії (кількість тактів), ключових моментів. Окрема увага зосереджується на характеристиці музичного оформлення роботи, костюмах виконавців і сценографії.

3.3. Презентація творчого проєкту.

Практикант здійснює презентацію творчого проєкту – завершеної теоретичної та практичної частини кваліфікаційної роботи. Демонструє фрагмент хореографічної композиції (сюїти ,вистави) відповідно до обраної теми (відеозапис).

Формує пакет документів і звітного матеріалу щодо проходження практики (щоденник з практики, звіт тощо).

3. Система оцінювання досягнень здобувачів

Вид діяльності	Максимальна кількість балів
Обґрунтування науково-теоретичної частини хореографічного твору.	15
опис кваліфікаційної роботи творчого проєкту (наукова складова).	20
Сценарно-композиційний план постановки-творчого проєкту.	25
Індивідуальне завдання	20
Підсумкова конференція, залік	20
Разом	100

4. Організація проведення практики

4.1. Термін проходження практики.

II курс, III семестр, термін проходження практики – 8 тижнів.

4.2. Бази практики.

Базами проходження практики здобувачів ОП «Хореографія» є професійні та аматорські хореографічні колективи, театри, дитячі школи мистецтв, вищі навчальні заклади культури і мистецтв, хореографічні гуртки та студії різного спрямування та різного підпорядкування також кафедра хореографії та музичного мистецтва Навчально-наукового інституту культури і мистецтв

4.3. *Обов'язки здобувачів вищої освіти.*

- Отримує необхідні документи для проходження практики;
- своєчасно прибуває на базу практики ;
- у повному обсязі виконує всі завдання, передбачені програмою практики;
- дотримується правил охорони праці, техніки безпеки професійної та виробничої та внутрішнього трудового розпорядку;
- несе відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформлює звітну документацію та складає запис з практики; - бере участь у звітній конференції з практики.

4.4. *Обов'язки керівника практики.*

- створює план-графік проходження практики;
- перевіряє готовність бази практики до прийому практикантів;
- проводить інструктаж здобувачів-практикантів з питань техніки безпеки з професійної та виробничої діяльності;
- забезпечує здобувачів необхідними документами для виконання програми і завдань практики;
- здійснює методичне керівництво виконанням здобувачами програми практики;
- консультує практикантів щодо ведення щоденників, підготовку та оформлення звітів;
- аналізує подану здобувачами документацію про проходження практики;
- бере участь у захисті здобувачами-практикантами результатів виробничої (ознайомчої) практики;
- за результатами практики подає завідувачу практики письмовий звіт про її проведення.

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання здобувачу складається керівником виробничої практики від закладу вищої освіти на початку проведення практики, тобто після розподілу практикантів по базах практик і ставить своєю метою інтерпретацію розділів робочої програми виробничої практики стосовно конкретних умов організації, де проводиться практика.

Завдання на виробничу практику повинно містити перелік тих питань, які підлягають вивченню практикантом на даному робочому місці, перелік

його дій для формування і розвитку передбачених програмою умінь і навичок.

Індивідуальне завдання повинно містити також і перелік питань та матеріалів, що підлягають збору та вивченню для виконання дипломної роботи.

Індивідуальне завдання на виробничу практику видається здобувачу, як правило, у формі доповнення до основного. Його зміст залежить від:

- специфіки підприємства, де проходить виробнича практика;
- особливостей організації;
- перспектив подальшої діяльності майбутнього спеціаліста в цьому напрямку (написання кваліфікаційної роботи зі спеціальності та практичної діяльності на цьому підприємстві);
- побажань керівництва підприємства, де проходить виробнича практика (якщо це не суперечить навчальній програмі).

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	5
2	Складання плану	5
3	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	5
4	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	5
РАЗОМ		20

Перелік індивідуальних завдань

1. Ознайомлення з учасниками творчого колективу, де проходить практика.

2. Проведення зустрічей з керівником та учасниками хореографічного колективу.

3. Ознайомлення з історією хореографічного колективу, гуртка, студії, ансамблю тощо, де проходить практика.

4. Практичні заняття, участь у навчально-тренувальній роботі колективу (екзерсис біля станка, рухи посередині зали, комбінації) та їх аналіз.

5. Обґрунтування творчого задуму.

6. Визначення: теми, ідеї, жанру, виду, форми твору.

7. Драматургічна побудова твору: експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка.

8. Визначення актуальності теми дослідження, методів, завдань, предмету та об'єкту, наукової новизни.

9. Опрацювання джерельної бази та публікацій по темі кваліфікаційної роботи істориків, культурологів, мистецтвознавців, хореографів і балетмейстерів.

10. Робота над джерельною базою кваліфікаційної роботи.

11. Створення обґрунтування вибору теми.

12. Розгорнуте лібрето (сюжет).

13. Ідейно-тематичний аналіз хореографічного твору.

14. Сценарно-композиційний план хореографічної композиції, сюїти або вистави.

15. Робота над описом дії, композиційних перебудов, характерів, образів, тривалістю постановки(кількість тактів).

16. Характеристика музичного оформлення роботи.

17. Костюми виконавців та сценографія.

18. Підготовка презентації творчого проєкту – завершеної теоретичної та практичної частини кваліфікаційної роботи.

6. Вимоги щодо написання й оформлення звітної документації

Звітна документація передбачає підготовку таких документів:

- письмовий звіт, де подано стисло характеристику бази практики та опис роботи, що виконана за календарним планом під час проходження практики;

- щоденник практики ;

- стислий опис відвідування та аналіз практичних занять (навчально-тренувальна робота) ;

- аналіз 2-х номерів з репертуару (можливо фото - та відеоматеріали).

Усі документи практики повинні бути заповнені чітко та змістовно.

Додаються фото- та відеоматеріали.

6.1. Оформлення звіту з практики.

По закінченні практики здобувач повинен підготувати звіт із практики.

Текст звіту має повністю відповідати програмі практики й індивідуальному завданню (обсяг – не менш 10–13 сторінок тексту). (У друкованому варіанті текст розташовується через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці з висотою шрифту в 14 пт., тип шрифту «Times New Roman»).

На титульній сторінці звіту зазначають місце проходження практики, прізвище, ім'я, по батькові, посаду, науковий ступінь і вчене звання викладача – керівника практики від кафедри та від установи – бази практики,

а також прізвище, ім'я, по батькові здобувача із зазначенням курсу, спеціальності та дати проходження практики

За титульним аркушем розміщують зміст із зазначенням структурних частин звіту та сторінок. Список літератури, використаної здобувачем під час проходження практики та написання звіту, наводять наприкінці звіту.

Усі сторінки звіту нумерують. На першій сторінці звіту (титульному аркуші) номер не проставляють.

Звіт підписують здобувач і керівник практики на титульній сторінці.

Звіт із практики повинен містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики, мати висновки та список використаної літератури.

Звіт із практики перевіряють і затверджують керівники практики від кафедри й установи-базы практики.

Підготовлений до захисту звіт із практики подають на кафедру не пізніше строку, встановленого графіком.

6.2. Оформлення щоденника практики.

Перед початком практики здобувач заповнює в щоденнику з практики розділ «Календарний план проходження практики» відповідно до програми практики та індивідуального завдання.

Під час практики здобувач щодня записує до щоденника види виконаних робіт відповідно до календарного графіка проходження практики. Перед заповненням щоденника доцільно робити робочі записи для підготовки звіту.

Один раз на тиждень здобувач подає щоденник на перевірку керівникам практики від кафедри й установи-базы практики, які перевіряють щоденник, дають зауваження, додаткові завдання тощо.

Після закінчення практики щоденник разом зі звітом перевіряють керівники практики, які складають відгук про проходження практики здобувачем.

Оформлений щоденник разом зі звітом здобувач повинен здати на кафедру.

Без заповненого щоденника практику не зараховують.

7. Критерії оцінювання практичних умінь здобувачів вищої освіти

Оцінювання виробничої практики здійснюється за 100-бальною шкалою та включає суму балів за оформлення звітних документів про проходження практики (максимально 50 балів) та суму балів за захист матеріалів практики (максимально 50 балів). При цьому береться до уваги відгук керівника, якість оформлення звіту, щоденника та інших документів, самостійно складених здобувачем. Захист практики здійснюється в термін, зазначений графіком навчального процесу.

Розподіл балів за оформлення матеріалів за результатами практики:

- письмовий звіт – від 10 до 20 балів;

- щоденник проходження практики – від 5 до 10 балів;
- відвідування та аналіз практичних занять – від 15 до 20 балів; - аналіз 2-х номерів з репертуару – від 20 до 30 балів; -
- захист практики – від 10 до 20 балів.

Форма контролю – диференційований залік.

7.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	диференційований залік
90–100	A	відмінно	
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно	
1–34	F		

2. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	<ul style="list-style-type: none"> – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал: <ul style="list-style-type: none"> - здобувач виявляє глибокі знання усієї програми ; - відображає чітке знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення; - застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення; - володіє навичками хореографічного аналізу практичної підготовки; - розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.
82 – 89	<ul style="list-style-type: none"> – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал: <ul style="list-style-type: none"> - здобувач виявляє знання усієї програми виробничої практики; - відображає чітке знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення; - але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання; - наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.
74 – 81	<ul style="list-style-type: none"> – якщо правильно викладено матеріал: <ul style="list-style-type: none"> - відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики; - наявні неточності у виконанні практичних завдань.

64 – 73	<p>– якщо відповідь здобувача є поверхневою, недостатньо аргументованою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання; - є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики; - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
60 – 63	<p>– якщо відповідь здобувача є поверхневою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій; - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
35 – 59	<p>– якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість; - не вміє сформулювати власну думку та викласти її; - практичні заняття (екзерсис біля станка ,рухи посередині зали, комбінації) та їх аналіз не викладені в повному об'ємі .
1 -34	<p>– якщо здобувач не відвідував виробничу практику без поважних причин.</p>

8. Порядок проведення захисту звітів практики

Підсумки практики проводяться у формі звітної конференції, на яку здобувачі подають документи:

- письмовий звіт, де подано стисло характеристику бази практики та опис роботи, що виконана за календарним планом під час проходження практики;
- щоденник практики ;
- письмовий аналіз досвіду педагогічної, виховної та творчої роботи керівника хореографічного колективу
- відомості про хореографічний колектив (паспорт колективу, з поданням буклетів, афіш, фотоматеріалів та відео про той чи інший колектив).

Усі документи практики повинні бути заповнені чітко та змістовно.

Матеріали можна надати у вигляді презентації.

Підсумки практики обговорюються на кафедрі. Звіти керівників практики подаються на кафедру та керівникові практики СумДПУ імені А.С.Макаренка.

9. Рекомендовані джерела інформації

1. Хореографія: методичні рекомендації до підготовки кваліфікаційної роботи для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 024 «Хореографія»/розроб.:В.О.Камін,Н.М.Корисько.Київ,2020.24с.

2. Балог К.Танці Закарпаття : репертуарний збірник. Ужгород, 1998. 160 с.

3. Березова Г. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах Київ: Музична Україна, 1990. 256 с.
4. Бех І. Особистісно зорієнтоване виховання. Київ : ІЗМН, 1998. 204с.
5. Білошкурський В., Шалапа С., Перепелкін В. Танцювальне мереживо Полтавського краю. Київ : НАКККіМ, 2014. 267 с.
6. Боримська Г. Самоцвіти українського танцю. Київ : Мистецтво, 1974. 136 с.
7. Бочелюк В. Психологічна готовність учителя до особистісно орієнтованого навчання. Дис. ... канд. псих. наук. Київ, 1998. 205 с.
8. Вадясова Н., Чернець В., Шульгіна В. Мистецько-педагогічна школа видатного діяча української культури М. Вантуха . Київ : НАКККіМ, 2012. 150 с.
9. Василенко К. Лексика українського народносценічного танцю. Київ : Мистецтво, 1996. 494 с.
10. Василенко К. Український танець : підручник. Київ: ІПК ПК, 1997. 282 с.
11. Верховинець В. Весняночка. Київ: Мистецтво, 1979. 340 с.
12. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ : Музична Україна, 1990. 150 с.
13. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
14. Гарасимчук Р. Народні танці українців. Бойківські та лемківські танці. Львів, 2008. 320 с.
15. Гарасимчук Р. Народні танці українців. Гуцульські танці. Львів, 2008. 608 с.
16. Голдрич О.С. Методика викладання хореографії. Львів:Сполом,2006.84с.
17. Голдрич О. Хореографія: Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. 160 с.
18. Голубка. Танці з репертуару заслуженого самодіяльного вокальнохореографічного ансамблю УРСР «Галичина». Київ : Мистецтво, 1972. 172 с.
19. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Наукова думка, 235 с.
20. Гуменюк А. Українські народні танці. Київ : Наукова думка, 1969. 615 с.
21. Забута Б. Музичне забезпечення хореографічних постановок. Рівне : Волинські обереги, 2011. 195 с.

